

چکیده

مذهب شیعه بعنوان یکی از مذاهب اصلی اسلام، نقش بسزایی در ایجاد، تأسیس و شکوفایی تمدن اسلامی داشته و به علت پویایی و انطباق پذیر با حرکت جوامع و قرابت آن با فطرت بشری می تواند یکی از الگوهای تأثیرگذار بر رشد و تعالی تمدنی انسان ایفای نقش نماید. شناخت استعداد و ظرفیت های شیعیان در حوزه سرزمین، ثروت (مادی و معنوی) فرهنگ، سیاست نظامی امنیتی و تکنولوژیکی و ... و بررسی نقاط قوت و ضعف آن و نیز ارائه راهکارهای علمی جهت ارتقاء سطوح ژئوپلیتیکی شیعه در حوزه عمل با رویکرد تداخل و تلفیق بین دو عنصر فضا و سیاست سرزمینی که متأثر از ایدئولوژی مکتب تشیع بوده و در نتیجه ارائه اسناد عینی و ملموس شیعه و تأثیرات آن بر تمدن اسلامی از اهداف این پایان نامه می باشد.

در پژوهش حاضر بر آنیم تا به تأثیر مولفه های ژئوپلیتیک شیعه بر تمدن سازی اسلامی پاسخ دهیم و تأثیر ماهیت نگرش ژئوپلیتیک و توانمندی نظامی شیعه در تمدن سازی جهان اسلام را مورد بررسی قرار دهیم. از این رو در ارزیابی فرضیه های فوق بدنبال نیل به اهداف ذیل می باشد ۱. تحلیل مولفه های تأثیرگذار بر ژئوپلیتیک تشیع ۲. تحلیل توانمندی های شیعه و تأثیرگذاری آن بر تمدن اسلامی ۳. ارائه راهکار جهت تأثیرگذاری شیعه در تمدن اسلامی. این تحقیق می کوشد با روش توصیفی تحلیلی و استفاده از اسناد کتابخانه ای، مجلات و فضای مجازی، به تحلیل توانمندی های ژئوپلیتیکی شیعه و تأثیرات آن بر تمدن سازی اسلامی بپردازد و ابعاد آن را مورد مطالعه قرار دهد. یافته های تحقیق حاکی از آن است که ژئوپلیتیکی شدن تشیع پس از انقلاب اسلامی و در پی آن، گسترش نقش و عملکرد ایران در روابط بین الملل خاورمیانه، تشیع را به یکی از عوامل مهم و تأثیرگذار دنیای ژئوپلیتیک تبدیل کرد.

واژگان کلیدی: مذهب، شیعه، توانمندی، تمدن، ایران، ژئوپلیتیک